

Hilberîna genim û ceh li Cizîrê kê m bûye

Îsal di encama rewşa hewayî ya herêma Cizîrê de zîyanên mezin li hilberîna ceh û genim bûye. Desteya Çandiniyê jî tedbirên ji bo alîkariya cotkaran wergirtin. Herêma Cizîrê û Bakurê Sûriyê îsal zîvîstaneke zuha derbas kir û di destpêka Gulanê de baran bi dijarî barî. Di encama lehiya ku li ser zeviye çandiniyê rabû de andoreke neyînî li hilberîna çandiniyê kir. Bi barîna barana buharê re, hişt ku simbilên ceh û genim bikevin xwarê û di palekirina wan de astengî derdi-kevin. Di dawîya sala borî de bi armanca alîkariya bi cotkaran re Komîteya Çandiniyê ya girêdayî Desteya Aborî ya Cizîrê tova genim, cihe û semad bi

deyn da cotkaran. Endamê Rêveberiya Komîteya Çandiniyê Ehmed Silêman diyar kir ku hilberîna ceh ji sedî 70 û hilberîna genim jî ji sedî 55 zîyan dîtiye. Silêman da zanîn ku wan serjima-riyek di derbarê rêjeya ji sedî ya zeviye çandiniyê ya hilberînê cûda di salên 2017 û 2018'an de pêk anîne. Silêman anî zîman ku zeviye li Cizîrê hatine çandin ji sedî 90 e û wiha got: “Ji sedî 50 bi ceh û genim hatine çandin, ji sedî 25 nîsk û baqil hatine çandin û ji sedî 15 jî pembo hatiye çandin.” Silêman destnîşan kir ku wan biryar girtiye alîkariya cotkarên zîyan dîtine bikin. Di derbarê çalakîyên çînîna hilberîna genim û ceh de Ehmed Silêman diyar kir ku wan buhaya paleyê ji patozan re diyar kirine û hevkarîya xwe bi Yekîtiya Cotkaran û xwedîyên patozan re didomînin her wiha mazot ji hemû patozan re peyda kirine...*Nûrî UMER-ANHA*

Torên ava parkên bajêr tèn sererast kirin

Beşê Hawîrdorê yê girêdayî Buroya Xizmetguzariyan a Şaredariya Gel a bajarê Tebqayê toreya ava parkên bajêr sererast dike. Di serdema dagirkeriya çeteyên DAİŞê li Tebqayê de pompên derxisti-na avê yên avdana darên parkên bajêr hatin xirabkirin. Piştî ku bajar ji aliye Hêzên Sûriya Demokratîk di 10'ê gulana sala borî de hate rizgarkirin, xebatên sererastkiri-na hemû aliye bajêr dest pê kirin. Li gorî Beşê Hawîrdorê xebatên heta niha pêk hatine elektrîk ji pompê re

hatiye peyda kirin û dê di demeke nêzî de pompe were sererastkirin. Girêdayî mijarê hevserokê Beşê Hawîrdorê ya Şaredariya Gel a Tebqayê Cemal Ebdillettif da zanîn ku ev pompe ava avdanê ji toreya avê ya herdu parkên Nexweşxaneyê El-Wetenî û Navenda Çand û Hunerê û Depoya avê ya rojhilat re peyda dike. Bi amadekirina vê pompê ava avdana darên herdu parkan dê were peyda kirin û herdu park dê ji nû ve bêne geşkirin...*ANHA*

Minbic bajarê şaristaniyan e, dîroka wê qedîm e -1-

Bajarê Minbicê yê Bakurê Sûriyê dikeve bakur-rojhilatê bajarê Helebê û 80 km dûrî çemê Fîratê ye. Bajarê Minbicê xwedî girîngiyeke dîrokî û stratejîk e û wêkî paytexta Sûriyê ya herêma Fîratê dihat nasîn. Bajarê Minbicê girêdayî parêzgeha Helebê bû û li gorî gelhêjmariya sala 2004'an nufûsa wê 408 hezar bû.

BINAVKIRINA MINBICÊ Bajarê Minbicê xwedî gelek şaristaniyan bû, ji ber vê yekê wê bajarê nivîskaran tê naskirin. Di dîrokê de navên ku li bajarê Minbicê hatî kirin ev in, “Hie-rapolis (bajarê pîroz), Eb-roqîş an Eb-roqlîs (bajarê rahiban), bajarê Lita Aşûr, bajarê Edessa, bajarê paytextan, bajarê Men-beh û bajarê Seryas. Di dema Hûsiyan de navê bajar Mabog lê kirin. Lê dema Asûriyan dest danîn ser bajar navê Nampige lê kirin. Arami-yan jî navê Nappigu lê kirin. Bi demê re navê bajar bû Ma-bug (Çem), Yewnaniyan navê Bambyce lê kirin. Romayîyan jî navê Hierapolis lê kirin.

DÎROKA MINBICÊ Li gorî lêkolînên ku li ser bajarê Minbicê hatin kirin, bajarê Minbicê girêdayî “Beyt Edîni” ya Ermeniyane ku dikeve

re jî bajar ket bin serweriya Memalîkan. Di sala 1401'î de bi ferman-dariya Teymûrlenk li Bakurê Sûriyê şerek derket. Di encamê de Teymûrlenk dest danî ser bajarên Heleb û Minbicê. Piştre Teymûrlenk leşkerên xwe tevî gelê Minbicê kuştin û bajar rûxand.

Di şerê Mercî Dabîq de ser-weriya Minbicê ket destê Osmanîyan. Di vê serdemê de tu girîngiya bajar nema. Gu-hertina ku di vê serdemê rû-dabû ew bû ku di sala 1878'an welatîyên Çerkez koçî Minbicê kirin û bûn hemwelatîyên herêmê.

BAJAR GELEK ÇARAN HATIYE RÛXANDIN

Di sala 53 BZ Kerasûsan bajar wêran kirin. Di sala 600 BZ de jî bajarê Minbicê ji aliye Firewn El-Erec ve hat şewitandin. Sasaniyan jî sala 363 PZ bajar bi temamî rûxandin. Di sala 540 PZ jî Împarator Kîsra ba-jar rûxand. Kostantîniyan jî bi sedan gelê herêmê kuştin û dîl girtin. Di sala 1240 PZ jî xawe-rizmiyan bajar tar û mar kirin û serweriya xwe li ser bajar ferz kirin. Di sala 1258 PZ de hukumdarê Moxol Holagu bajar rûxand. Di di sdala 1344 PZ de jî bajar ji ber erdheja bi pileya 6,5 bi temamî hat rûxandin û 57 hezar kesan jiyana xwe ji dest dan. Nivîskarê Sûrî Welîd Mişoh pirtûka “Şaristaniya geliyê Fîratê” li ser Minbicê nivîsand û tê de behsa dîroka herêmê kir. Hiqûqnas Ebdul-qadîr Eyaş sala 117 lêkolînek li ser geliyê Fîratê çekir. Zanyarê erdnîgarî Ebû Huseyn Mihemed bin Ehmed Cibêr sala 580 PZ pirtûkek li ser xwezaya bajarê Minbicê nivîsand...*Ekre m Be-rektan-ANHA*

GOTIN TÊRA HOVÎTIYA DEWLETA TIRK NAKIN

1'ê Hezîranê pêngaveke mezin bû

Endama Komîteya Rêveber a PKK'ê Hemrîn Dersim, li ser pêngava 1'ê Hezîranê ku piştî agirbesta 6 salan 2004'an dest pê kir axivî û diyar kir ku pêngava 1'ê Hezîranê li hember hewldanên tinekirinê bersîveke mezin bû. Hemrîn wiha got, “Şerê azadiyê şerêkî mafdar e. Têkoşîna me wê heta azadiyê li her qadê dewam bike.” *R-3*

Ji bo HDP'ê têk bibin seferber bûne

Hevserokê Giştî yê HDP'ê Sezai Temellî di çarçoveya xebatên hilbijartinê de li bajarê Tirkîyê Enqerê bi gel re civiya. Temellî bal kişand ku Desteya Bilind ya Hilbijartinê YSK jî di nav de hemû saziyên dewletê ji bo HDP'ê têk bibin keti-ne nava seferberîyekê. Temellî got, “Em ê di 24'ê Hezîranê de benda hilbijartinê hilweşînin.” *R-5*

Pirtûka Sakîne Cansiz hate nasandin

Îngilîziya pirtûka yek ji damezînerê PKK'ê ku di 9'ê Çile ya 2013'an de li Fransa Paris ji aliye MÎTê Tirk de hat şehîd xistin Sakîne Cansiz a bi navê “Jiyana min timî şer bû” (Sara My Whole Life Was a Struggle), roja 29'ê Gulanê li paytexta Îngilîstan Londonê bi civînekê hate nasandin. *R-5*

Destan Temûz têkoşereke bê hempa bû

Şervana Enternasyol ya MLKP'ê Ayşe Deniz Karacagil (Destan Temûz) ku di Pêngava Rizgarkiri-na Reqayê de şehîd bûbû, di salvegêra şehadeta xwe ya yekemîn de li Goristana Şehîd Dicle ya li Kobanê li ser gora xwe hate biranîn. Bi sedan şênîyên herêmê û şervanên MLKP'ê di biranînê de amade bûn. *R-2*

ZILMA LEŞKER Û ÇETEVAN

Dewleta Tirk ya dagirker û çeteyên wê piştî ku Efrîn dagirkin dest bi her awayî kirin der mirovî û hovîtiyê kirin. Niha bi sedan welatîyên Efrînê li girtîgehên Efrîn, Raî, Ezaz û Hatayê dil hatine girtin. Sivîlê Efrînî Xelîl Mihe-med ku 67 rojan di destê artêşa Tirk de dil girtî ma behsa hovîtiya wan kir.

HER ROJ ÊŞKENCE

Dewleta Tirk û çeteyên wê piştî ku gundê Balya yê Bilbilê dagir dîkin welatîyê bi navê Xelîl Mihemed ku li gundê xwe maye hêsr digirin. Xelîl Mihemed got, “Zilma li wir nayê gotin. Ew ne misilman in. Em birin girtîgeha Raî ya EzaZê. Bi sedan kes li Raîyê tene girtin û her roj êşkenceyê li wan dîkin.”

HERT TIŞT DEWLETA TIRK E

Xelîl wiha got, “Zarokên 12-13 salî jî dil girtine, her roj êşkence li wan jî kirin, elektrîk dane wan. Rojê tenê nanek didane 4 kesan, derfetên xweşuştinê nebû, çixare nedidan û her cure êşkenceya ku nayê hişê mirov dikirin. Li girtîgehê hemû biryar ji hêla dewleta Tirk û çeteyên wê ve tene dayin, ti mafê gotinê yê çeteyên bi navê Artêşa Azad tune ye.” *R-5*

Gelê Efrînê şandeya Rûs qewitand

Dewleta Rûs ya bê exlaq weke ku tiştêk nebuye qaşo dixwaze alîkariya gelê Efrînê bike. Welatîyên Efrînê yên ku ji ber êrişên dewleta Tirk ya dagirker yên bi piştgiriya Rûsyayê ku neçar man li herêma Şehbayê bi cih bibin, şandeyeke Rûs ya qaşo dixwest alîkariyê bide, qewitandin. *R-2*

Emê aşîfî û demokrasiyê bînin Tirkîyê

Xebatên hilbijartinê yên HDP'ê li Tirkîye û bakurê Kurdistanê bi hemû leza xwe di-dome. Hevseroka Giştî ya HDP'ê Pervîn Bûldan, di çarçoveya xebatên hilbijartinê de li navçeya Nazîllî ya bajarê Tirkîyê Aydinê ji gel re axivî û diyar kir ku HDP hêviya welat e û wê aşîfî û demokrasiyê bine Tirkîyê. Pervînê got, “Ji bo vê divê HDP 24'ê Hezîranê bi awayekî xurt biçe parlamentoyê. Em ê bi hev re bi ser bikevin.” *R-3*

Li tevahiya Iraqê di 12'ê Gulanê de hilbijartinên parla-mentoya Iraqê hatin kirin. Lê tevî ku ev nêzi 20 roj li ser hilbijartinan re derbas bûn jî nîqaş û nerazîbûnên derbarê encamên hilbijartinan de dewam dikin. Komîsyona Bilind a Hilbijartina Serbixwe ya Iraqê li welat û derveyî welat encamên hilbijartinê yên 1021 navendan betal kir. *R-2*

Nameyek ji Zanyar Muradî û Ramîn Hisên

Rêjîma Îdamê ya Iranê timî bi darvekirinê li dijî gelê Kurd weke gefekê bikartîne. Girtiyên siyasî yên kurd Ramîn Hisên û Zanyar Mûradî ku rêjîma Iranê cezayê îdamê li wan birriye ji bo raya giştî peyam şandin û banga hişyariyê kirin. *R-5*

Demîrtaş: Divê em dengê xwe biparêzin

Namzetê HDP'ê yê serokkomariyê Selaheddin Demîrtaş diyar kir ku rola HDP'ê di hilbijartinan de sereke û krîtîk e û bal kişand li ser girîngiya parastina dengan. Demîrtaş ji rojnameya The National ya ku li Îmarata Erebi weşanê dike re axivî û wiha got, “ez di girtîgehê de me. Ji ber vê jî kî were hilbijartin ew ê meşrûiyeta wi/ê qels be.” *R-4*

Divê malbatên girtiyan baş bixebitin

Komîteya Zindanan a PKK'ê li ser hilbijartinên 24'ê Hezîranê daxuyani-yek da destnîşan kir ku hilbijartinên 24'ê Hezîranê wê bibin hilweşîna fermî ya bloka faşîst a AKP-MHP'ê. Komîteyê wiha got, “Malbatên zêdeyî 10 hezar girtiye siyasî, li dijî vê desthilatdariya faşîst a ku zarokên wan bi rengêkî neheq xistiye zindanê, zext û êşkenceyê li wan dîkin, divê li şûna zarokên xwe jî bixebitin.” *R-4*

Derwêş: Em ji Minbicê venakişin

Berdevkê Fermî yê Meclîsa Leşkerî ya Minbicê Şervan Derwîş vekîşandina Meclîsa Leşkerî ya Minbicê ji bajarê Minbicê derewand û diyar kir ku gelek alî dixwazin ewlehî û aramiya herêmê tevî hev bikin. Derwêş got, “hevkarîya me ya bi hêzên koalîsyonê re dewam dike.” *R-4*

Ocalan: Wan xera kir emê ava bikin

Namzetê parlamenterîyê yê Partiya Demokratîk a Gelan HDP'ê yê Rihayê û Bîraziyê Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan, Omer Ocalan, diyar kir ku tenê rêya çareseriya pîrgirêkên Tirkîyê HDP ye. Ocalan got, “HDP wê di çar-eseriya pîrgirêkên siyasî û civakî de rolek mezin bide ser xwe. Ew perçe û xera dîkin. HDP jî komî ser hev dike û ava dike.” *R-4*

Daran hildikin, bargehên leşkerî çêdikin

Artêşa Tirk ya dagirker û çeteyên wê hewl didin dagirkeriya xwe ya li Efrînê mayînde bikin. Dewleta dagirker dest danîye li ser mal û milkên welatîyan û wan talan dike. Hat ragihandin ku li ser erdê sê Efrîniyan 500 darên zeytûnê hatine rakirin û li cihê wan baregeha leşkerî tê avakirin. *R-5*

HPG'ê lê da, 26 leşker hatin kuştin

Gêrlayên Kurdistanê li bakur û başûrê Welat derbên giran li hêzên dagirker didin. Gêrla li başûr û bakur li dijî artêşa Tirk a dagirker çalakîyên bi bandor lidarxistin. Navenda Ragihan-din û Çapemeniya HPG'ê diyar kir ku li Lelkan, Berwarî, Gever û Çelê di encama çalakîyên gerîla de 26 leşkerên Tirkîyên dagirker hatine kuştin. *R-2*

Gelê Efrînê şandeya Rûs qewitand

Dewleta Rûs ya bê exlaq weke ku fişteq nebuye qaşo dixwaze alîkariya gelê Efrînê bike. Welatîyên Efrînê yên ku ji ber êrîşên dewleta Tirk ya dagirker yên bi piştgiriya Rûsyayê ku neçar man li herêma Şehbayê bi cih bibin, şandeyeke Rûs ya qaşo dixwest alîkariyê bide, qewitandin.

Şêniyên Efrînê yên di kampa Berxwedan de dimînin, berdan şandeya Rûsî ku di bin navê alîkarîdayîna welatîyan hatin Kampê. Efrîniyan gotin: “Em Efrîn dixwaz im, em alîkariyên we naxwaz in.” Şêniyên Efrînê yên ji ber êrîşa dewleta Tirk û çeteyên wê neçar man malên xwe terk bikin û li kantona Berxwedan a Kantona Şehbayê bi cih bibin. Welatîyên Efrînê di kampên Berxwedan û Serdemê de bi cih bûne. Efrîniyên di kampa Berxwedan

de bi cih bûne berdan şandeye-ke Rûsî ku di bin navê alîkariya dayînê hatin kampê û ji wan re gotin ku ew Efrîn dixwaz in ne alîkariyên wan. Welatîyan diruşmeyên “Rûsiya li ser dagirkeriya Efrînê bi dewleta Tirk re lihev kiriye” berdan şandeya Rûsî. Di meha derbasbûyî de jî şandeyek Rûsî derbasî kampê bûn, lê welatîyên Efrînê qebûl nekir şande derbasî kampê bibe û alîkariyên wan jî qebûl nekirin...

ANHA

HPG'ê lê da, 26 leşker hatin kuştin

Navenda Ragihandin û Çapemeniyê ya HPG'ê diyar kir ku hêzên wan li Lêlkan, Berwarî, Gever û Çelê li dijî artêşa Tirk çalakî li dar xistine û di van çalakiyan de bi giştî 26 leşker hatine kuştin. Navenda Ragihandin û Çapemeniyê ya HPG'ê têkildarî çalakiyên li Lêlkan, Berwarî, Gever û Çelê daxuyanîyê nivîskî belav kir. Di daxuyaniya HPG'ê de ev tişt hatin diyarkirin:

vê derê 6 çeper û stargeheke dijmin hatîye îmhakirin, bi qasî ku hatîye tespîtîkirin 19 leşkerên dijmin hatine kuştin. Di vê çalakiyê de rêhevalê me Şahan Tolhildan şehîd bûye yê ku bi qehremanî çûye ser çeperên dijmin.

LI GEVERÊ 4 LEŞKER HATIN KUŞTIN

Saet di 19.30'an de hêzên me li dijî leşkerên dijmin ên li Girê Evliya li Gevera Colemêrgê çalakiyek li dar xistiye. Di vê çalakiyê de bi qasî ku

hatîye tespîtîkirin 4 leşkerên dijmin hatine kuştin.

LI BERWARÎ 2 LEŞKER HATIN KUŞTIN

Hêzên me di çarçoveya Pêngava Şoreşger a Şehîd Delal Amed û Şehîdên Bestayê de di 29'ê Gulanê de saet di 15.00'an de li dijî qereqola Osyane ya Berwariya Sêrte hin çalakiyên sûkaste li dar xistine. Di van çalakiyan de 2 leşker hatine kuştin.

Li 1021 navendan encamên hîlbijartinê hatin betalkirin

Komisiyona Bilind a Hilbijartîna Serbixwe ya Iraqê li welat û derveyî welat encamên hîlbijartinê yên 1021 navendan betal kir. Komisiyona Bilind a Hilbijartîna Serbixwe ya Iraqê encamê dengên hezar û 21 (1021) navendên dengdanê betal kir. Komisiyona Bilind a Hilbijartîna Serbixwe ya Iraqê îro ragihand ku encama dengên hezar û 21 navendên dengdanê li Iraq û Herêma Kurdistanê hatine betal kirin. Li gor vê encama 73 navendên dengdanên li Hewlêr, li Embar 50, li Bexda 6, li Selahaddîn 36, Nînava 179, li Diyana 2, li Dihok 224, Kerkûk 186 û Silêmaniyê 96 e.

Her wiha Komisiyonê diyar kir ku encamên 67 navendên dengdanê yên li Elmanya, Urdin, DYA,

Swêd, Brîtanya û Tirkiyê jî îptal kirine. Her wiha Komisiyonê ragihand ku di çarçoveya lêkolîna li ser 2 hezar navendên dengdanê de, encama 852 navendên din betal kirine. Li tevayî Iraqê di 12'ê Gulanê de hîlbijartinên parlamentoya Iraqê hate kirin. Li herêma Kurdistanê gelek hîle û sextekarî hatibû kirin û li ser vê Tevgera Goran, Hevpeymaniya Demokrasi û Edaletê, Yekgirtû û Komela Îslamiya Kurdistan encamên hîlbijartinê rêd kiribûn û îtiraz kiribûn.

Li Koreya Bakur 120 hezar girtiyên siyasî hene

Li gorî Dewletên Yekbûyî yên Amerîkayê, rêveberiya Pyongyangê zêdeyî 100 hezar kes ji ber nêrîna xwe ya siyasî girtî ye. Li gorî rêveberiya DYA; li girtîgehên Koreya Bakur ji 80 heta 120 hezarî, girtiyên siyasî hene. Li gorî îdiaya ku xwe dispêre Rapora Azadiya Olî ya 2017'an a Wezareta Karên Derve ya DYA, gelek girtî ji ber baweriyên xwe yên olî hatine girtin.

Di raporê de hate îdîakirin ku rewşa li girtîgehên Koreya Bakur ‘tîrsnak’ e û li ser şert û mercên girtîgehên agahîyê zela nîne. Rêveberiya Pyongyangê herî dawî sê hefte berê sê welatîyên DYA berdabû. Kesekî ku par li Koreya Bakur hate berdan û vegeriya DYA, hate îdîakirin ku ji ber êşkenceya lê hatibû kirin jiyan a xwe ji dest da.

Ayla Akad Ata hat berdan

Parlamentêrê HDP'ê yê Erdexanê Dr. Taşkin Aktaş û aktivîsta TJA Ayla Akat Ata ku ji heman dozê dihatin darizandin hatin berdan.

Parlamentêrê Partiya Demokratîk a Gelan (HDP) û namzetê HDP'êyê Hilbijartina 24'ê Hezîranê Dr. Taşkin Aktaş û Aktivîsta Ayla Akat Ata ku ji heman dozê tê darizandin hatin berdan. Danişîna doza Akat û Taşkin li 1'emîn Dadgeha Cezayên Giran a Agirîyê hat ditin. Akat û Aktaş ên bi îdiaya “propaganda rêxistinê kiriye” doz li wan hatibû vekirin.

Bilbilê Kurdistanê; Tehsîn Taha

Hunermendê Kurd yê bi nav û deng û ku weke şalûl û bilbilê Kurdistanê dihat nasîn Tehsîn Taha di 28'ê Gulana 1995'an de li Hollandayê jiyana xwe ji dest da. Tevî ku 23 sal li ser mirina wî re derbasbuye lê hê jî stranên wî riya mûzîka kurdî ronî dike.

Stranbêj hene û hunermend hene. Tehsîn Tahayê nemir bi stranên xwe dikeve katagoriya hunermendiyê. Taha her çend ev 23 sal e ku koça dawîn kiriye lê hin jî wekî xeleka ku muzîka klasîk û modern digihîne hev rêya hunera kurdî ronî dike

Dema ku mirov behsa kesayetên di dîrokê de şopa xwe hiştine dike helbet divê ku mirov wan di nav herka dîrokê de û cerebeyên ku ew çanda têde jiyane bigire dest û binirxîne. Dema ku hunermendê nemir Tehsîn Taha çavên xwe li dinyayê vedike qir û qiyameta 2'yemîn Şerê Cihanê demên xwe yên herî dijwar dijî. Helbet welatê hunermendê gewre Taha jî bi Lozana ku di sala 1923'yan de hatîye îmzekirin bûye çar parçe. Beşa ku Taha çavên xwe li dinyayê vedike êdî başûrê Kurdistanê ye ji aliyê rejîmên mêtîngeh ên îngilîzan ve tê birêvebirin.

Helbet beşa ku Taha çavên xwe lê vekirîye malovanî jî serhildanên modern ên kurdan re kiriye ku serhildanên Berzenciyên heta salên 1932'yan jî bandora xwe li ser herêma dike lê bi alîkariya îngilîzan serhildan tîen tepeserkirin. Lê di warê siyasetê de li Başûr hevwildanên serxwebûnê her tim berdewam kirine ku ev rewş wekî kodên jiyani li ser gelê Başûr bandora xwe kiriye. Taha di nav vê keftûlefta çîhanê de di sala 1941'ê de li navçeyê Amêdiyeya Duhokê jî dayik dibe. Di dergûşa ev bajarê kevnar û bi temenê xwe sê hezar salî de, gelek mîr û hakim, helbestvan û nivîskar, dirokan û zîmanzan, dengxwê û hunermend, şervan û şoreşger bi ked û hevwildana xwe, mîrateyek ji nişîşên nû re hiştine ku xîzmata wan nayê jîbirkirin.

DEMÊN ZAROKTÎ Û CIWANTIYÊ

Taha hêj nû nû bi zar û zîman dikeve sed mixabin ku cerebeyeke din a kurdan ango Komara Mahabadê ku di 1945'an de tê avakirin, di 1946'an de tê rûxandin. Kurd hem li bakur, hem li başûr, hem li rojhilat û hem jî li rojavayê welat dikevin bêdengîyêke mezin di wan salan de.

Lê helbet jiyan bi her awayî wekî çemekî doş diherike. Malbata Tehsîn Taha jî ber ku bavê wî karmendê dewletê ye li Duhok û navçeyên wê gelekî digerîn. Taha di temenê xwe yên nûciwaniyê de ku ji bo xebatê diçe Hedbaya Mûsilê li wir dest bi xebatên xwe yên muzîkê jî dike. Di sala 1956'yan jî 1957'an de ji Mûsilê ve-digere Amêdiyê û li vir jî aliyekî ve lişeyê dixwîne û li aliyê din jî dixebite.

Piştî ku perwerdeya xwe ya lişeyê diqedîne dikeve ezmunên jî bo beşa kurdî ya Radyoya Bexdayê û bi ser dikeve. Dema ku li radyoyê dest bi kar dike strana wî ya pêşî ya ku dibêje ‘Aşkera nakim’ e. Di sala 1958'an de general Abdulkêrim Qasim li hemberî serokwezîrê dawîn ê monarşîya Iraqê Ahmet Muhtar Baban bi piştgiriya kur-

dan darbeyeke pêk tîne û dibe serokkomarê Iraqê. Qasim ê ku sozên ji bo otonomiya kurdan pêk nayne di navbera wî û kurdan de cih bi cih pevcûn rû didin.

HUNERA PROFESYONEL

Di bin siya vê rewşê de di sala 1960'î de Tehsîn Taha jî li Zanîngeha Bexdayê di Beşa Hunerê de dest bi perwerdeyê dike. Ji salên 1960'î û pê de Tehsîn Taha bi awayekî berfireh dest bi karê xwe yê hunerî dike. Di destpêkê de bi karê şanogeriye (listikvanî û nivîsandina senaryoyê) derdikeve pêşberî gel. Lê tenê bi karê şanoyê têhnûna wî ya ji bo hunerê naşikê. Li ser vê yekê dîsa dengê xwe dike alaya hest û dîflnên xwe û gelê xwe. Gihîştina bi vê xweziyê di wî çaxî de karekî wiha hêsan nîn e. Sedemên olî, paşverûtiyên civakî, taybetmendiyên dijwar ên serdema feodalîzmê, li ber wî astengên bi kelem in.”Mitrîb” peyvek çewt û nişana sivikatiyê ye ku piraniya kurdan ji hunermendên mîna M. Arîfê Cizîrî, Nesrîn Şêrwan, Hesen Cizîrî, Elî Merdan, Tahir Toftî, Hesen Zîrek û yên din re jî digotin. Ji xeynî vî derdê giran ku huner û dengê gelek keç û xortên kurd di gewrî û singê wan de fetisandibû, bindestiya Kurdistanê serbarê hemû derdan bû.

Di nav vê rewşê de li aliye-ke têkoşîna gel a ji bo azadiyê û li aliyê din jî helwesta gel a li hemberî hunermendiyê dike ku Taha hunera xwe zêdetir bixe xîzmata şoreşê. Di sala 1961'ê de pevcûn derdikevin aseteke bilindtir; gel êdî bi çalakiyên şermezarkirinê bi hezaran dadîkevin kolan an jî daw û doza mafên xwe yên hatine xespîkirin dikin. Di wan çalakiyan de em Tahayê ciwan ê hunermend wekî çalakgerêkî aktif li pêş dibînin. Taha jî ber çalakiyekê tê biçavkirin û 15 rojan di biçavavan de rastî îşkenceyên giran tê.

Hunermendê gewre li hemberî desthilatdariyê êdî gotinên xwe tûjtir dike lê belê lêgerîna xwe ya ji bo hunerê jî didomîne. Piştî ku Abdulkêrim Qasim li Iraqê dewra monarşiyê digire û pêve Taha jî wekî hemû kurdan difikire ku dê derî li jiyanêke hevpar vebe lê mixabin ev pêk nayê. Ji ber vê yekê jî Taha bi stranên xwe yên nûjen dixwaze ku ciwanên kurd bi bandor bike da ku li hemberî rejîma Qasim bikevin nava hewldanê.

HEVNASÎNÊN LI RADYOYÊ

Taha li aliyekî zanîngeha xwe dixwîne li aliye din huner û çalakiyên siyasî jî ji bo wî bûne wekî nasneme yên wî. Ji ber van sedeman di sala 1963'yan li Bexdayê tê girtin û wî dixin girtîgehê. Strana ku li zindanê çêkiriye ya yekem jî ya bi navê ‘Têtin bihar’ e. Taha piştî ku salekê di girtîgehê de dimîne tê berdan û xwendina xwe didomîne. Piştî mezmûniyetê li Mexmûrê dibe namosteyê muzîkê. Piştê heta sala 1970'yî li Hewlêrê namostetiye dike.

Piştî ku têkiliya dewleta Iraqê û kurdan normalîze dibe gelek caran diçe Bexdayê. Li Radyoya Bexdayê bi hunermendê nemir Bavê Felekê ango Mihemed Şêxo re têkiliyê datîne. Li Radyoyê stranên bi navê ‘Aso’ û ‘Ey hewar’ bi hev re dibêjin. Taha di serdanên xwe yên radyoyê de bi muzîkjenên mezin ên kurd Mihemed Arîf Cîzrawî, Hesen Cîzwarî, Elî Merdan, Meryem Xan, Îsa Berwarî têkiliyan datîne. Ligel vê bi hunermendên wekî Gulbîhar û Eyşe Şanê re duetan dike û li bajarên wekî Hewlêr, Duhok û Bexdayê bi wan re konseran dide.

STRANÊN NÛJEN

Tehsîn Taha bi helbesta nû ku bi navê ‘helbesta îro’ jî tê zanîn, dest bi gotina ‘Strana kurdî ya nû’ dike. Helbet ji bo dema xwe ev helweste donkîşotwarî ye ji lê belê ev pêngav di wan ciwanan de rastî ele-qeyêke baş tê. Gelek kesan xwestin di destpêka vî karê nû de ev helwesta ‘şikandina tabîyan’a Tehsîn Taha mîna guneh an jî sûceke mezin di nav gel de bidin nasandin, lê heza piraniya ciwanên kurd ên jî hemû deverên başûrê Kurdistanê, di dijberên hunera Taha ya nûjen bêdeng dikin. Pivana gel ji bo wî pîroziyêke mezin e.

Tehsîn Taha di herêma Behdînan de yekemîn kes bû ku bi awayekî nûjen strana kurdî ya nû bi awazên nû da destpêkirin. Ev jî karekî girîng bû. Ji ber ku her tim kesê ku karekî nû dike, ew kar li ser navê wî tê binavkirin. Nemir Şemal Sayîb li herêma Soran û Tehsîn Taha li herêma Behdînan ên başûrê Kurdistanê wekî serkêşên vî destpêka dîrokî tîen nasîkirin.

STRANÊN TEHSÎN TAHA

Taha di stranên xwe de ku bes wê demê di nav ciwanan de li ser zar û zîman bû dixwest ku gel bi peyamên di nav stranên wî de bî-kevin nav liv û tevgerê. Bi stranan hêza ciwanên kurd bixe nav tevgerê û li hemberî êrîşên bi her awayî ya Baasên faşîst li ber xwe bidin. Taha bi van armancan di konserên xwe yên li bajarên başûrê Kurdistanê ên wekî Duhok, Hewlêr, Amêdî, Silêmanî û paytexta Iraqê Bexdayê bi dengêkî bilind diqirîya: “...Ev warê he warê me ye, warê me ye, ma tu yê çawa ji me bistîni,

bistîni...”

Di esasê xwe de di vî stranê de Taha li hemberî politîkayên erebkirinê yên faşîstên Baasî ku dixwestin li Kerkûk, Xaneqîn, Mûsil, Mendelî û gelek herêman din ên başûrê Kurdistanê pêş bixin, hem bal dikişand ser ev politîkayan hem jî dixwest gel li hemberî vê hişyar be.

Di hemû stranên xwe yên wê demê de peyamên xwe bi awayekî veşarî di nav stranên xwe de dide. Taha di stranên xwe yên bi navê:”Bihêre Dîstar, Milletê me nemir e, Xewn, Newroz e, Ay Felek, Xalxalokê, Behdînan, Mala me li serê mihelê” û bi dehan stranên din de peyamên Kurdperweriyê û hezkirina welatê xwe vedibêje.

Rewşa siyasetî ya demê li ser stranên wî bandorê dikin û di stranên xwe de rewşê bi awayekî hunerî û nûjen vedibêje. Wekî mînak di strana xwe ya bi navê ‘Ey Felek’ de ku serhildana di pêşengiya Mela Mustafâ Barzanî de di 1975'an de têk çû wiha dibêje:

“Ey felek bo te dinalim; Bo çî nêrgîz çilmîsî; Ew çîma bextê me hoye; Em bêdost û bêkes in...”

TÊKOŞÎNA LI BAKUR

Taha di hemû jiyana xwe de ji bo azadiya kurd û Kurdistanê bi awayekî çalak tevgerîyaye û ev di stranên wî de jî diyar dibin. Taha tu carî rewşa parçekirina Kurdistanê qebûl nekiriye û têkoşîna li parçeyên din ên Kurdistanê jî tim li ser bala wî bûye. Têkoşîna Azadiya Gelê Kurd a li bakurê Kurdistanê jî gelek bandorê li ser wî dike û piştgiriya xwe ya bi tevgera Azadiyê re tim tîne zîman.

Newrozên ku di salên 1990'î de li bakurê Kurdistanê ku bi serhildan nan dihatin pîrozîkirin wî gelekî bi kelecan dike û kêfa wî tîne.

Hunermendê mezin piştî ku kurd li başûrê Kurdistanê di sala 1991'ê de parî be ji digihîjin mafên xwe ji bo ku tedawî bibe berê xwe dide Ewropayê. Li Ewropayê jî kurdên ku bi awayekî rêxistinî li gel Tevgera Azadiyê jî bo azadiya Kurdistanê têdikoşin moreleke mezin didinê. Tehsîn Taha di 13'ê adara 1994'an de bi hunermend Fûad Ehmed re derdikeve ser dikê û tev li pîrozbahiya Newroza Holandayê dibe. Ev yek jî aliyê rêveberîya Başûr ve rastî nerazîbûnê tê. Taha ji ber vê yekê êdî venegare welatê

xwe û li Holandayê bi cih û war dibe. Di ser vê yekê re zêde dem lê nakeve tenduristiya Taha xirab dibe û bi pençeşêrê dikeve. Di vir de wekî spekulasyon be jî hesreta welat û helwesta rayedarên başûrî gelek bandor li ser vê nexweşiyê dikin. Hunermendê gewre di 54-saliya xwe de, 28'ê gulana 1995'an li Holandayê jiyana xwe ji dest dide.

NASNAMEYA HUNERA TAHA

Nivîskar-lêkolîner Ahmed Balayî beriya çend salan di bîranîneke ev hunermendê gewre de têkildarî kesayeta wî wiha dibêje; “Zehmet e mirov bi gotînan Tehsîn Taha bine dîkane, ew şalûl û bilbilê devera Behdînan û yê Kurdistanê bû. Mirov çîqas jî bîaxive têrê nake, lê ya rastîn dilovanî, mirovayeti û kurdperwerî nasnameya hunera wî bû. Xwediyê hesteke nazîk, wijdanekî tenîk û navekî pîroz bû. Aştiqê aşî, azadî û yeksaniyê bû.”

BERHEM Û ALBÛMÊN WÎ

Hunermendê nemir ê kurd piştî ku diçe ser dilovaniya xwe li dû xwe 8 albuman wekî mîrate jî gelê xwe re dihêle. Di van albûmên wî de nêzî 100 stranên nûjen, folklorîk, epîk hwd hene. Albûmên wî yên bi navê ‘Aso’ û ‘Rabe Cotyar’ piştî wefata wî jî aliyê Kom Muzîkê ve jî nû ve hatine amadekirin û li bakurê Kurdistanê jî gihîştîye ber destê muzîkhezan. Gelek berhemên Taha jî aliyê hunermendên kurd ve jî nû ve hatine şîrovekirin. Lê ew jî nisibê xwe ji politîkayên ‘Tirk-îkirinê’ wergirt. Lewre İbrahim Tatlıses strana ku navê xwe pê da bihîstin ‘Ayagimda Kundera’ di esasê xwe de strana Tehsîn Tahayê nemir a bi navê ‘Min xem deryayeke kûr e’ ku adapteyê tirkî hatîye kirin.

WESIYETA WÎ

Çîroka jiyana”hostayê strana kurdî ya nûjen” xemgîn e û dema mirov li gotinên wî yên dawiyê guhdarî dike, nikare hêşîrên çavên xwe bigire. Tehsîn Taha di kasetekê de ku ji xanima xwe (Hebîbe) û her çar kurên xwe (Vehêl, Gelvan, Warvan û Dîrhat) re ji Holandayê şandibû Amêdiyê, wiha dibêje:”Daxwaza min a herî pêşîn serxwebûna Kurdistanê ye. Pêwîst e kurd qet li doza welatê xwe xiyaneet nekin. Ger ez rojekê mirim min li axa Kurdistanê veşêrin. Lê beriya veşartina min, li goristana Amêdiyê ava ‘Kaniya Mala’ li laşê min birêşînin û piştê min di nava dilê axa Kurdistanê de veşêrin.”... *Ramazan OLCEN - AMED*

Li gorî anketekte ku li Elmanyayê hate kirin, 83 jî sedî yê beşdaran xwestin, çek ji Tirkiyê re neyê dayin. Her wiha 80 jî sedî yê Elmanan gotin, “Divê çek ji herêman ku şer lê hene neyê şandin.”

Yek ji mijarên ku li Elmanyayê tê nîqaşîkirin, firotina çekan e. Şirketa bi navê YouGov bi rêya internetê li ser mijarê anketek amade kir û encamên wê weşand. Pîraniya beşdarên anketê mîna sendîka,

partiyên mûxalefete û tevgerê aştiyê gotin, “Divê ji herêman bi pîrsîgîrêk ên şer lê hene, çek neyên firotin.”

80 jî sedî yê beşdarên anketê li dij in ku çek ji herêman şer re bên şandin. Balkêş e ku 64 jî sedî yê Elmanan gotin, “Divê Elmanya bi ti awayî jî biçekbûna dewleteke din re nebe alîkar.”

Di vê anketê de ji êşkere bû, yek ji mijarên sereke ku raya giştî ya Elman li dij derdikeve; firotinaçekan ji bo dewleta Tirk e. 83 jî sedî yê Elmanan xwestin, çek û alavên leşkerî bi ti awayî jî Tirkiyê ku endamê NATO’yê ye, neyên firotin. Anket di navbera 16-18'ê Gulanê de hate kirin û 2026 kes tevî bûn.

Destan Temûz têkoşereke bê hempa bû

Şervana Enternasyol ya MLKP’ Ayşe Deniz Karacağil (Destan Temûz) ku di Pêngava Rizgarkirina Reqayê de şehîd bûbû, di salvegêra şehadeta xwe ya yekemîn de hate

bîranîn. Merasîma bîranînê li Goristana Şehîd Dicle ya li kantona Kobanê jî aliyê Meclîsa Malbatên Şehîdan ve hate organîzekirin. Bi sedan şêniyên herêma û şervanên MLKP’ê di bîranînê de amade bûn. Piştî deqeयेke rêzgirtinê, axafîn bi navê YPJ’ê Bêrîtan Kobanê, Saziya Yekîtî û Piştgiriya Gelan Bêrîtan Asya û Fermandara MLKP’ê Şengul Doz ve hatin kirin. Di axaftinan de têkoşîna Destan

Temûz a li hemberî faşîzmê û pişt-giriya gelên bindest hate vegotin, hate diyarkirin ku şehîd Destan di girtîgehên rejîma Tirkiyê li dijî terora DAİŞ bi qehremanî şer kir û tevî kervanên şehîdên azadiyê bû. Axaftivanan soza şopandina xeta şehîdan dûbare kirin. Hevalên şehîd Destan çiçek li ser gora wê danîn.

Kurd çarenûsa xwe dinivîsin

Tayip TEMEL

Merhaba xwendevanên hêja. Pêşeroja me ronîye û bi vî mabestê bila Ronahî li me hemûyan pîroz be. Ji îro pê de emê bi hev re bin. Di vê pêvajoya dirokî de, emê fikr û ramanê xwe parve bikin. Bê gûman wê meşeya me ya azadiyê bi serkeve.

Gelê kurd li her qadên Rojhilata Navîn, li her parçeyek Kurdistanê li ser piya û di nav berxwedanek dirokî deye. Dem û dewran ya kurdan e. Êrişên li hemberê Kurdan mezin û berfireh in, taluke zêde ne lê belê neyarên gelê kurd çî dikin bila bikin, nikarin vê meşa azadiyê rawestînin in. Gelê me li her derê bi rêxistin, bi hêzin, xwediyê birdoziyek xurt, jiyanek alternatîf in. Bê gûman bawerîya me ya serkeftinê ji her demê mezintir e.

Çawa ku kurd dinamîka guherînê û ji-yana nû ne, dewlet û pergale heremên ji di ber vê bayê guherînê de ne. Sedemek van êrişan yê li hemberê kurdan ji ev e. Tirkiyê ji yek ji van pergala ne û ew ji dixwaze bi êrişkariya li hemberê kurdan vê guherînê bide sekinandin. Lê derket holê ku ev yek ne pêkan e. Bi dehan car hat ditin ku zûmkar dawiya dawî de bi zilma xwe têk diçin. Ev dewlet û hêzin ku îro êrişê gelê kurd dike, tengijîne, li ber sekaret û têkçûnê ne.

Ji ber vê yekê tifaqa AKP û MHP'ê ku li ser dijberîya kurd hatiye avakirin, neçar man ku hilbijartina hildin pêş. Ev hilbijartin ji bo wan meseleya man û nemanê ye. Xwestin ku hin Tirkiyê têk neçûye, xwe xilas bikin. Lê êdî tu tişt nikare wan ji vê têkçûnê xilas bike. Têkçûna wan dê bi destê gelê kurd be. Gelê kurd di vê hilbijartinê de xwediyê rolekî dirokiye. Helwesta gelê kurd di vê hilbijartinê de diyarker e.

HDP ji di vê warê de him li têkoşîna gelê kurd xwedî derdikeve û him jî bi vê têkoşînê mezin dibe. Parastina maf û azadiyên kurdan sedema hebûna HDP'ê ye. Cûdahiya HDP'ê ji partiyên pergale jî dinamîka kurd e. Ji ber vê yekê ev 4 salen dawî ne, HDP di bin êrişan de ye. Dixwazin ku HDP'ê ji kurdan dûr bixin, diwarên di navbera HDP û kurdan de bilind bikin. Dixwazin bi van êrişan rastî û realîteya HDP'ê biguhirîn in. Lê bi ser neketin û nakewîn ji. Niha ji qaşo HDP û gelê Kurd tune dihesibînin. Wekî ku bi milyonan kurd û HDP'î li vê jî li qadên hilbijartinê soza "tunekirina HDP û Kurdan" didin dengdaran. Ev rewşekî şizofrenîk e. Tifaqa şerxwaz riya xwe wendakirîye, nizane ka dê çê bike. Dest û piyên wan li hev geriyaye. Lewma bi sozdayina OHAL'ê derdikevin pêşberê gel, soza pêkutiyê didin gel! Le ew çîqas êriş bikin kurd û HDP ewqas bi hêz dibin.

Di hilbijartina 24'ê Hezîranê de hemû stratejiya xwe li ser astengkirina HDP'ê û kurdan avakirine. Dizanin ku HDP bi ser bikeve dê ew têk biçin. Gelê kurd vê rastiyê dizane û vê hilbijartinê ji bo hesab pirsîna hemû politîkayên AKP'ê dibîne. Lewma li gel hemû tifaqên qirêj, dek û dolaban gelê kurd dê qedera van hilbijartinan diyar bikin. Gelê kurd bi diyarkirina qedera Tirkiyeyê dê qedera xwe jî diyar bike. Qedera gelan bi hev ve girêdayî ye. HDP navnîşana vê dengêya azadiya di navbera gelan ava dike. Meşa me ya azadiyê, serkeftina HDP'ê û gelê kurd ji niha ve pîroz be. Ji niha ve gelê kurd bi serketiye û 25'ê Hazîranê jî dê bi serkeftina HDP'ê bibe cejna gelan.

Divê malbatên girtiyan baş bixebitin

Komîteya Zindanan a PKK'ê li ser hilbijartinên 24'ê Hezîranê daxuyaniyek da destnîşan kir ku hilbijartinên 24'ê Hezîranê wê bibin hilweşîna fermî ya bloka faşîst a AKP-MHP'ê. Komîteyê wiha got, “Malbatên zêdeyî 10 hezar girtiyan siyasî, li dijî vê desthilatdariya faşîst a ku zarokên wan bi rengekî neheq xistîye zindanê, zext û êşkenceyê li wan dikin, divê li şûna zarokên xwe jî bixebitin.”

Komîteya Zindanan a PKK'ê li ser hilbijartinên 24'ê Hezîranê daxuyaniyek da û di serî de malbatên girtiyan bang li tevahiya civakê kir ku hesabên AKP-MHP'ê ji hev bixin. Komîteya Zindanan a PKK'ê destnîşan kir ku hilbijartinên 24'ê Hezîranê wê bibin hilweşîna fermî ya bloka faşîst a AKP-MHP'ê û ji bo dengdanê bang li hemû malbatên girtiyan kir. Di daxuyaniyê de hate gotin, “Weke malbatên girtiyan divê em vê planê ji hev bixin û tifaqa faşîst a AKP-MHP'ê biqedînin.”

Komîteyê diyar kir, bloka faşîst a AKP-MHP'ê ji bo pêşî li têkçûna xwe bigire û desthilatdariya xwe biparêze, hilbijartin ferz kiriye û wiha dewam kir: “Lê belê xuya ye ev hilbijartin wê bibe îlana hilweşîna wan. Hemû şan û nîşaneyên li Tirkiyê radixin pêş çavan ku bloka faşîst a AKP-MHP'ê bi bayê bezê qels dibe û hildiweşe. Hêza vê bloka faşîst nemaye ku karibe welêt bi rê ve bibe. Hemû politîkayên îmha, zîlm û zordariya ku bi navê ‘Plana Têkbirinê’ ji sala 2015'an û vir ve dimeşîne, ji aliyê gelê Kurd, gelên Tirkiyê û hêzên demokrasiyê ve

bi berxwedanê hatine pûckirin. Zelal û li pêş çavan e ku ya niha hildiweşe tifaqa faşîst a AKP-MHP'ê ye.”

24' HEZÎRANÊ DIBE KU AKP-MHP'Ê BIQEDÎNE
Hilbijartinên 24'ê Hezîranê jî ber vê yekê girîng in. Ev hilbijartin dikare tifaqa faşîst a AKP-MHP'ê biqedîne. Lê belê ev yek wê xweber nebe. Ji bo vê, divê hemû hêzên li dijî desthilatdariya faşîst a AKP-MHP'ê ne, bi rengekî xurt, berfireh û rêxistinbûyî têbikojin û bixebitin. Eger hilbijartineke normal bibe kîjan, şensê serketinê vê tifaqa faşîst a AKP-MHP'ê qet

nîne. Lewma ji bo serketinê tenê rêyek li ber wan heye. Ev jî di zîlê hîleyên hilbijartinê ye. Sicil û meharta Erdogan a di vî warî de tê zanîn. Lewma karê herî girîng ê divê were kirin, rêxistinbûna li dijî hîleyan û xwedîderketina li sîndoqan e. Di vê hilbijartinê de, yekane xeta ku pîrsgirêkên gelên Tirkiyê bi taybetî pîrsgirêkên jin, ciwan, kedkar, gel û baweriyên cuda yê alîgirê edalet, demokrasi û azadiyê çareser bike, xeta HDP'ê ye. Girîng e her kes bi rengekî çalak li cem HDP'ê cih bigirin, ji bo serketina wê bixebitin, bi ruhê seferberiyê bi şev û roj kar bikin

û bi ser bikevin. Ev yek wê bibe bersiva herî xurt ku ji tifaqa faşîst a AKP-MHP'ê re bê dayin. Hêzeke din a pêşengê vê hilbijartinê jî malbatên girtiyan e. Malbatên zêdeyî 10 hezar girtiyan siyasî, li dijî vê desthilatdariya faşîst a ku zarokên wan bi rengekî neheq xistîye zindanê, zext û êşkenceyê li wan dikin, divê li şûna zarokên xwe jî bixebitin.

XWEDÎ LI DEMÎRTAŞ DERKEVIN

Ji bilî vê yekê, namzetê HDP'ê yê Serokkomariyê Birêz Selaheddîn Demîrtaş jî girtî ye. Pêwiste hemû malbatên girtiyan di asta herî bilind de xwedî li birêz Demîrtaş derkevin. Lewma her malbateke girtiyan berpirsyar e ku Rêberê me, girtiyanê HDP'î yî zarokên xwe yê li zindanê temsîl bike. Çi li gundan, çi ji li taxan, her malbateke me ya girtiyan divê mîna buroyeke hilbijartinê ya HDP'ê, mîna komîsyona hilbijartinê bi hemû hêza xwe bixebite û bi bawerîya serketinê seferber bibe. Li ser vê bîngehê em serketinê ji hemû hêzên demokrasiyê, gelên xwe û malbatên xwe re dixwazin.”

Derwêş: Em ji Minbicê venakişin

Berdevkê Fermî yê Meclîsa Leşkerî ya Minbicê Şervan Derwîş vekîşandina Meclîsa Leşkerî ya Minbicê ji bajarê Minbicê derewand û tekez kir ku gelek alî dixwazin ewlehi û aramiya herêmê tevî hev bikin, lewma agahiyên berovajî belav dikin. Berdevkê Fermî yê Meclîsa Leşkerî yê Minbicê Şervan Derwîş diyar kir ku gelek dezgehên çapemeniyê dibêjin Meclîsa Leşkerî ya Minbicê xwe ji bajarê Minbicê vekîşandina da ku artêşa Tirk a dagirker derbasî wê bibin. Derwêş da zanîn ku Meclîsa Leşkerî ya Minbicê û Hêzên Koalîsyonê di nava hevkarîyê de ne û destnîşan kir ku gotinê hatin belavkirin derbarê vekîşandina Meclîsa Leşkerî ji bajêr derewin. Gelek alî hene dixwazin aramî û ewlehiya li herêmê tevî hev bikin. Ji ber wê agahiyên wiha belav

Demîrtaş: Divê em dengê xwe biparêzin

Namzetê HDP'ê yê serokkomariyê Selaheddîn Demîrtaş diyar ku rola HDP'ê a di hilbijartinan de roleke krîtîk li sereke ye û bal kişand li ser girîngiya parastina dengan. Namzetê HDP'ê yê serokkomariyê Selaheddîn Demîrtaş ji rojnameya The National re axivî ya ku li Emîrtiya Ereban a Yekgirtî bi Îngilîzî weşanê dike. Demîrtaş bi rêya parêzeran bersiv da pîrsên rojnameyê.

“Demîrtaş got ku, “Di vî halî de kî bi ser bikeve, gelo ew ê karibe bi dilekî fîreh li ser wê paldankê rûnê? Hê ev

pêşbazî didome, ez di girtîgehê de me. Ji ber vê jî kî were hilbijartin ew ê meşrûbiyeta wî/ê qels be.” Demîrtaş diyar kir ku ew kampanyaya hilbijartinê bi rê ve nabe, tenê kampanyaya li derve dixwaze motive bike. Demîrtaş bal kişand ser vî tiştî ku HDP ‘aktorekî sereke ye’ û got “Siyaset ne li tenê ji bo Kurdan, ji bo kesên ne li ser fikra AKP'ê ne jî, hatiye tengkirin.” Demîrtaş diyar kir ku heke ew were hilbijartin ew ê rayeyan belav bike û got, “Li ser wê paldankê ya

Hovîtiya Tirk sînoran nas nake

Dewleta Tirk ya dagirker û çeteyên wê piştî ku Efrîn dagirkirin dest bi her awayî kirinê der mirovî û hovîtiyê kirin. Sivîlê Efrînê Xelîl Mihe-med ku 67 rojan di destê artêşa Tirk de ma behsa hovîtiya wan kir.

Bi sedan Efrînî li girtîgehên Raiyê yê Ezzazê têne girtin û êşkenceyên derveyî mirovane li wan tê kirin. Xelîl Mihmed ê sivîl ê Efrînî hovîtiya dewleta Tirk û çeteyên wan vegot. Dewleta Tirk û çeteyên wan li Efrînê malê gelê Efrînê talan kirin, bi sedan sivîl êşkence kirin û bi sedan ji gritin. Bi sedan sivîlên Efrînî yê ku hê jî hêsin in, hê jî li girtîgehên Efrîn, Ezzaz û Hatayê

sedan kes li Raiyê têne girtin û her roj êşkenceyê li wan dikin.

ÊŞKENCE LI ZAROKÊN 12-13 SALÎ DIKIN

Mihemed dibêje ew li ser gundê xwe maye, ji ber ku ixtiyar e û ji piyeki xwe kulek e û dibêje, dema ku dewlet Tirk û çeteyên wan hatine êşkence lê kirine, lêxistine û 16 rojan ew li girtîgehê hiştine, piştî ew birine girtîgeha mezin a li Ezzazê, li wir êşkence lê kirine û wiha dewam kir: “Li rûyê min dixistin, dev û diranên min şikan-din, niha guhê min giran in. Ez nabihîsim. 200 qamçî li min dan. Ya min dîsa xem nake, zarokên 12-13 salî êşkence li wan ji kirin, elektrîk dane wan. Dîsa yê li xerîbiyê (ji bo koçerên Efrînê tê gotin) tim êşkencê li wan dikin. Ev ne Kurd in jî, zîlmê li wan dikin. Ava kelandî bi wan de dikin. Lê min bi çavê xwe dit, tiliyên du destan ên zarokekî venedibûn,

HER ROJ ÊŞKENCE LI ME KIRIN

Xelîl Mihemed ji piştî êrişên dewleta Tirk û çeteyên wan li ser gundê xwe ma. Dema ku dewleta Tirk û çeteyên wan gundê Balya yê Bilbilê dagir dikin, wî hêşir digirin. Xelîl Mihmed 16 rojan hêşir hate girtin. Mihemed dibîne girtîgeha Raiyê ya li Ezzazê. Mihemed got bi

Nameyek ji Zanyar Muradî û Ramîn Hisên

Zanyar Muradî û Ramîn Hisên Penahî ku ceza yê darvekirinê li wan hatiye birin bang li raya giştî kirin: “Em hêvîdarin ku çalakîyên parêzvanan bi-bîne bîngehê hişyarbûna raya giştî ya Îran û Kurdistanê li hemberî darvekirina siyasetsmedarên li Kurdistanê.” Şevê din girtiyan siyasî yê Kurd Zanyar Muradî û Ramîn Hisên Penahî nameyek hevbeş a vekirî li girtîgeha Recahî Şarî ya bajarê Kerec û girtîgeha navendî ya bajarê Sine, ji bo raya giştî belav kirin. Herdu girtiyan siyasî Zanyar Murad û Ramîn Hisên Penahî di peyama xwe de wiha ragihandin, “Tînekirina fîzîkî û darvekirina mirovan yek ji şewazên herî kevin ên cezakirinê ku ji serdema kevin tê. Hikûmetên navendî yê diroka Îranê ji destpêka şoreşa rewabûna Îranê (îhtimal hebû ku encama sistemek demokratîk der-keve), darvekirin weke amêrek ji bo tînekirina kesayeten nerazî bûn tîne. Hêya van demên dawiyê ji darvekirina Kurdek ji bo gelê Îranê bûyere ne rewa nebiye. Ji ber ku Kurd timî ji aliyê dezgehên propagandayê yê hikûmeta Îranê ve, Kurd weke

kesên serbûxwe û tundûtûjî xwaz tîn nişandin. Em weke du girtiyan siyasî yê ceza yê darvekirinê xwarine, ne ku tenê li coxrafîyek bi navê Kurdistanê, weke girtiyan siyasî ji bo Îranê demokratîk têdikoşin. Em bang li parêzvanên mafê mirov dikin, li ser vî ceza yê ne mirovane lêkolîn bikin, ji bo hikûmet nekare bi pişt dayîna dezgehên propagandaya xwe vî siyasetsê berdewam bike.” Di dawiya peyamê de wiha jî hate gotin; “Hêvî dikin ku çalakîyên parêzvanan biîne bîngehê hişyarbûna raya giştî ya Îran û Kurdistanê li hemberî darvekirina siyasetsmedarên li Kurdistanê.

Hêvî dikin di demek nêzik de li Îranê dewletek giringî bide azadî û demokrasiyê ava bibe, mafên gelên Îranê biparêze.” Girtiye siyasî yê Kurd Zanyar Muradî ji bajarê Merîwan ê Rojhilatê Kurdistanê ye. Di sala 2009'ê de hatiye girtin û sala 2011'ê ceza yê darvekirinê lê hatiye birin. Zanyar niha li Girtîgeha Recayî ya bajarê Kerec tê ragirtin. Girtiye siyasî yê Kurd Ramîn Hisên Penahî jî ceza yê darvekirinê lê hatiye birin. Ramîn havîna par li bi birindarî kete destê hêzên rejîma Îranê û bi mehan li Girtîgeha Îlalatê hate êşkencekirin. Piştî şandin dadgehê û ceza yê darvekirinê lê hate birin.

Ji bo HDP'ê têk bibin seferber bûne

Hevserokê Giştî yê HDP'ê Sezaî Temellî di çarçoveya xebatên hilbijartinê de li bajarê Tirkiyê Enqerê bi gel re civiya. Temellî bal kişand ku Desteya Bilind ya Hilbijartinê YSK jî di nav de hemû saziyên cemaawerî ji bo HDP'ê tîk rêzîknameya xwe tevbigerin û bi lezgin Demîrtaş berdin. Demîrtaş namzetê Tirkiyê ye. Namzetên HDP'ê jî namzetên Tirkiyê ne. HDP partiya Tirkiyê ye. Ji bo hilweşandina vê bendê û pêşîya Demokrasiyê li Tirkiyê bê vekirin em 24 saetan kar dikin. Hevserokê Giştî yê HDP'ê Sezaî Temellî bibir xist ku hilbijartina 24'ê Hezîranê fersendeke û di-yar kir ku YSK jî di nav de hemû saziyên cemaawerî ji bo HDP'ê

bixin bûne seferber. Temellî ji bo xwedîderketina li sîndoq û den-gan bang li erkdarên sîndoq û muşahîdan kir û got: “Ji bo bûna erkdarên sîndoqan, ji bo bûna muşahîd herî dawî 2 roj mane. Divê em van du rojan baş binirxînin. Ji bo dengên me ne dizin. Divê her kes xwedî li dengê xwe der-keve. Em ê li gel hemû namzetên xwe, hemû teşkilata xwe, pêkate û saziyên li gel îtifaq pêk anî û gelê xwe, 24'ê Hezîranê benda hilbijartinê hilweşînin.”

şewitîbûn.”

PÎSIYÊ DAVÊJIN SER MIROVÊN KAL

Mihemed diyar kir ku hin mirovên 80 salî hene, êşkence li wan dikin, pîsiya insanen davêjin ser wan, za-rok hene, sivîl hene û tim êşkence li wan dikin.

Mihemed dibêje rojê tenê nanek di-dane 4 kesan, derfetên xweştîne nebiye, çixare nedida wan û her cure êşkenceya ku mirov bîra wê nebe bi wan dikirin. Xelîl Mihemed ku 67 rojan li girtîhehê dimîne tê berdan. Mihe-med dibêje li girtîgehê hemû biryar ji hêla dewleta Tirk û çeteyên wê ve têne dayin, ti mafê gotinê yê çeteyên girêdayî Tirk nîn e.

EM LI ARAZIYEKE BI MAYIN DANÎN

Mihemed dibêje piştî 67 rojan ew berdane, 31 kes kirine girtîgehê, qemyon hecicandine, û ew li araziyeke danîne. Mihemed wiha dewam kir, “Em nedan OSO. Ji mere gotin, ‘ji araziyeê biçin, bila OSO we neku-je’”. Çima OSO me bikuje? Em ji girtîgehê hatine û qeydên me hene.

Daran hildikin, bargehên leşkerî çêdikin

Artêşa Tirk a dagirker li Efrînê erdên ku milkiyeta wê ya sê we-latîyan bû û 500 darên zeytûnan tê de hebû kirin bargeha leşkerî. Dema welatîyan serlêdan kirin da ku rê nedin bargeh were çêkirin fermanarên Tirk ji wan re gotin: “Me êrişî Efrînê kirin, me herêm dagirkirîye. Ma dibe ku dema em erdên we bibin û daran rakin, destûrê ji we bixwaz in.” Li aliyê din çavkaniyan ji Efrînê ragihandin ku Artêşa Tirk a dagir-ker hewl dan mala welatîyê bi navê Hesen Reşîd Bîlal ê jî gundê Hecî Xelîl jî xwe re bikin bargeh ji bo çavdîriya herêmê bikin, her wiha li rojhilata herêma Raco li Çiyayê Mîra jî noqteyeke din çêkirin.

Çavkaniyê bi navê M.S yê jî gundê Eltane ya herêma Raco ji Ajansa Hawarê re ragihand ku Artêşa Tirk a dagirker û çeteyên wê ji beriya hefteyekê ve 500 darên zeytûnan li rojhilata gundê Eltaniya ji kok ve hilkirin. Li cihê wê jî bargeha leşkerî ya fîreh çêkirin.”

Heman çavkanî da zanîn ku erdê

Lê armanca wan cuda bû. Dix-westin ku me bidin kuştin. OSO rêya me birî, li ser me gerîyan. Me got, ‘em ji girtîgehê tîm. Li ser me tiştê nebû.’” Li me hemûyan sar bû OSO jî gote me ji araziye biçin. Armanca wan ew bû ku mayin bi me de biteqin.”

Mihemed dibêje li wir hemû biryar û her tişt di dest dewleta Tirk de ye. Tiştê di dest OSO de tine, tenê wergera Erebî û Kurdî ji wan re dikin. Mihemed her wiha dibêje heke wê êşkence li hinan were kirin dewleta Tirk biryara vê dide û dibêje, “biçin her tiştî bi wan bikin” û ew jî dkin. Xelîl Mihemed herî dawî dibêje, “Zîlma li wir nayê gotin. Ew ne misilman in. Li Efrînê 5 ji 100'î Kurd in. Piranî çete ne, Hemû diz in. Hemû tiştên gel dizin. Malên gel talan kirin, kargehên wan talan kirin, Wesayîtên wan, hemû tiştên wan birin. Min bi çavê serê xwe dît. Li Efrînê ez li cem malbateke Kurd mam. Wan alîkarî da min. Piştî ez 14 rojan meşiyam, giham Til Rîfatê.”...ANF

Daran hildikin, bargehên leşkerî çêdikin

dar jê hatin hilkirin yê welatîyên bi navê Mihemed Elî Qero yê jî gundê Hecî Cemal a herêma Raco, Mihedyîn Beladîo û Ehmed Salîh ên jî gundê Eltaniye ne. Çavkanî da zanîn ku dema Mihe-med Elî serî li wan da dagirkeriya Tirk berdanê û dema li bajarê Efrînê gilî kir jê re gotin: “Me êrişî Efrînê kirîye, me herêm dagirkirîye. Ma dibe ku dema em erdên we bibin û daran rakin, destûrê ji we bixwaz in.” Li aliyê din çavkaniyan ji Efrînê ragihandin ku Artêşa Tirk a dagir-ker hewl dan mala welatîyê bi navê Hesen Reşîd Bîlal ê jî gundê Hecî Xelîl jî xwe re bikin bargeh ji bo çavdîriya herêmê bikin, her wiha li rojhilata herêma Raco li Çiyayê Mîra jî noqteyeke din çêkirin.

Çavkaniyan her wiha destnîşan kirin ku li gundê Belîlko ya herêma Raco rawestgehek ji bo helikopteran di nava darên zeytûnan de çêkirin. Di cihê çêkirina rawestgehê de bi dehan dar hilkirin.

RAWESTGEHEK HILÎKOPTERAN ÇÊKIRIN

Pirtûka Sakîne Cansiz hate nasandin

Îngilîziya pirtûka Sakîne Cansiz a bi navê “Jiyana min timî şer bû” (Sara My Whole Life Was a Struggle), roja 29'ê Gulanê li paytexta Îngilîstan Londonê bi civînekê hate nasandin. Civîna danasînê ji aliyê YXK û Roj Women ve hate organizekirin û wergêra pirtûkê Janet Bill, rojnâmevan Ulkern Zeremya û nûnera weşanxaneyê Pluto Press ku pirtûk çap kir, tevî civînê bûn. Janet Bill qala agahiyên kronolojîk ên di bergê destpêkê yê pirtûka “Jiyana min timî şer bû” kir û got, Sakîne Cansiz jîneke berxwedêr bû.

Rojnamevan Ulkern Zeremya jî diyar kir ku pirtûk hem biyografiye-ke şexsî ye, hem jî diroka Tevergera Azadiyê ya Kurd e. Zeremya Cansiz

